

OBČINA KOMEN
župan

Številka: 007-0005/2022-1
Datum: 27. 5. 2022

OBČINA KOMEN OBČINSKI SVET

Na podlagi 30. člena Statuta Občine Komen (Uradni list RS, št. 80/09, 39/14, 39/16) vam v obravnavo in sprejem pošiljam

Predlog Odloka o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Komen – prva obravnava

Obrazložitev:

I. Naslov

Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Komen

II. Uvod

Pravna podlaga:

- 13. člen Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg),
- 16. člen Statuta Občine Komen (Uradni list RS, št. 80/09, 39/14, 39/16).

Razlogi za sprejem in ocena stanja

Sakralni objekti na območju Občine Komen so razglašeni za kulturni spomenik lokalnega pomena z Odlokom o razglasitvi naravnih znamenitosti in kulturnih spomenikov na območju Občine Sežana (Primorske novice, Uradne objave št. 13/92).

Zavod za varstvo kulturne dediščine Slovenije, Območna enota Nova Gorica (v nadaljevanju: zavod) je z dopisom dne 7. 7. 2021, št. NG-0112-1/2021-O/O predlagal razglasitev dodatnih petih cerkev za kulturni spomenik lokalnega pomena. Te so Cerkev sv. Jurija v Komnu, Cerkev sv. Antona Puščavnika v Škrbini, Cerkev sv. Katarine v Kodretih, Cerkev sv. Petra v Gabrovici pri Komnu ter Cerkev Najdenja sv. Križa na Ivanjem Gradu. Dopisu so bile priložene strokovne podlage, ki so podlaga za pripravo akta o razglasitvi in so del gradiva te obrazložitve.

Cilji in načela odloka

Cilj odloka je sprejem akta s katerim se bo dodatnih pet cerkev razglasilo za kulturni spomenik lokalnega pomena in s tem lastnikom omogočilo kandidiranje na državnih ter lokalnemu razpisu za njihovo vzdrževanje in obnovo.

V skladu z določilom petega odstavka, ob smiselni uporabi drugega odstavka, 12. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg) je občina seznanila lastnike dediščine po pošti ter z javnim naznanilom ter jim dala možnost, da podajo svoje mnenje v zvezi z razglasitvijo. Rok za podajo mnenja se do obravnave odloka na seji občinskega sveta še ni iztekel. Do morebitnih pripomb se bo občina opredelila pri pripravi odloka za obravnavo v drugem branju.

Ocena finančnih in drugih posledic

Sprejem odloka nima neposrednih finančnih posledic za občino.

III. Besedilo členov

Besedilo členov je v prilogi.

IV. Obrazložitev besedila členov

K 1. členu

Določa enote dediščine, ki se razglašajo za kulturni spomenik lokalnega pomena. Za vsako posamezno enoto dediščine so določene:

- identifikacijo spomenika (ime in EŠD),
- varovane sestavine spomenika,
- lokacija spomenika,
- obseg vplivnega območja,
- razlogi, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik,
- varstveni režim vplivnega območja.

K 2. členu

Določen je splošni varstveni režim, ki velja za vse spomenike.

K 3. členu

Določen je splošni varstveni režim za notranjo opremo, ki velja za spomenike.

K 4. členu

Določena so izhodišča glede javne dostopnosti spomenikov.

K 5. členu

Obveznost pridobitve kulturnovarstvenih pogojev in kulturnovarstvenega soglasja za spomenike določa Zakon o varstvu kulturne dediščine. Ker gre za osnovni ukrep za zagotavljanje varstva, je to v odloku ponovno zapisano.

K 6. členu

Določen je organ, ki izvaja nadzor nad izvajanjem odloka.

K 7. členu

Prvi odstavek ureja vpis spomenika v zemljiško knjigo. V drugem odstavku je eksplicitno navedeno, da se v zemljiški knjigi ne zaznamujejo parcele v vplivnem območju. Praviloma se zaznamujejo tiste parcele v vplivnem območju, na katerih se uveljavlja predkupna pravica. Ker se nobena parcela vplivnega območja ne zaznamuje v zemljiški knjigi, je to zaradi jasnosti v odloku nedvoumno navedeno.

K 8. členu

Določa začetek veljavnosti odloka.

Občinskemu svetu Občine Komen predlagam, da sprejme odlok v predlagani vsebini.

Pripravil(a):

Soraja Balantič
višja svetovalka III

mag. Erik Modic
župan

Priloga:

- predlogi za razglasitev petih cerkva za kulturne spomenike lokalnega pomena, št. NG-0112-1/2021-O/O,
- predlog sklepa.

Na podlagi 13. člena Zakona o varstvu kulturne dediščine (Uradni list RS, št. 16/08, 123/08, 8/11 – ORZVKD39, 90/12, 111/13, 32/16 in 21/18 – ZNOrg) in 16. člena Statuta Občine Komen (Uradni list RS, št. 80/09, 39/14, 39/16) ter predloga Zavoda za varstvo kulturne dediščine št. NG-0112-1/2021-O/O z dne 7. 7. 2021 je Občinski svet Občine Komen na _____. redni seji dne _____ sprejel

ODLOK
o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Komen

1. člen

Za kulturni spomenik lokalnega pomena (v nadaljnjem besedilu: spomenik) se razglasijo naslednje enote dediščine:

EŠD	3763
Ime enote:	Komen – Cerkev sv. Jurija
Lokacija:	Spomenik obsega nepremičnine: parcela št. 123/4, k.o. Komen, stavba št. 636, 637, k.o. Komen.
Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev:	<p>Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik, so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Monumentalen objekt s stopnišči je lociran na dvignjenem platoju nad trgovom, križiščem cest in predstavlja pomembno prostorsko dominantno. - Župnija Komen velja za eno najstarejših župnij na Primorskem, njeni začetki morda segajo že v 10. ali 11. stoletje, ko je bil tukaj sedež edine pražupnije za goriški del Krasa, cerkev se v pisnih virih prvič posredno omenja 1247. - O srednjeveški cerkvi danes pričajo številne spolije v zidovih današnje zakristije, ladje in kamnitega portona, predvsem pa ohranjen gotski prezbiterij, katerega šivani kamniti vogali so na več mestih označeni s kamnoseškimi znaki, ki gradnjo komenskega prezbiterija postavljajo v čas okoli leta 1470 in ob bok najpomembnejših gradbenih nalog tistega časa na Vipavskem in Krasu (Štanjel, Podnanos, Vipava) oz. se navezujejo na t.i. kranjsko-škofjeloško skupino. - Oblikovanost notranjščine cerkve kot široke, z zrcalnim stropom s sosvodnicami krite dvorane, ki jih členijo plitve, na zunaj neizstopajoče niše, med katerimi stojijo plitvi pilastri, je eden zgodnejših primerov beneškega poznobaročnega klasicizma na območju nekdanje Goriške škofije, kjer je ukinitev oglejskega patriarhata leta 1751 in ustanovitev goriške nadškofije 1752 sprožil val duhovne, umetnostne in kulturne prenove. Tip sakralnega prostora, kot ga vidimo v cerkvi sv. Jurija v Komnu, in se je kasneje razširil po vsem Krasu, Posočju in Vipavski dolini ter vztrajal do konca 19. stoletja, je razvil Giorgio Massari, na Goriškem pa ga je razširil arhitekt Michele Bon s svojo delavnico. - Cerkev hrani bogato baročno, poznobaročno in kvalitetno novejšo opremo: baročno intarzirano zakristijsko omaro iz leta 1742, baročni umivalnik iz črnega marmorja v zakristiji, kamnita kropilnika ob stranskem vhodu v cerkveno ladjo, lesen

	<p>poslikan Božji grob, 5 oltarjev s slikami in kipi, kaneliran krstni kamen v prezbiteriju, obhajilno mizo, inkrustirano baročno kustodijsko omarico v steni prezbiterija, procesijsko omaro z baročnim voščenim kipom Device Marije z Detetom, Kvaternikova ambon in daritveni oltar, križev pot iz leta 1928, poznobaročno marmorno prižnico z lesenim baldahinom, medeninast lesteneč v ladji, lesene baročne rezljane klopi v ladji, leseno baročno rezljano korno klop pod pevskim korom, spovednici s slikama Toneta Kralja, kamnit kropilnik v obliki školjke in niša krstnega kamna s kamnitim šilasto zaključenim okvirjem in kovano ograjo pod korom, baročno razpelo s Križanim, kamnita kropilnika na slopih pod korom, poznobaročno orgelsko omaro iz leta 1755, prvotna lesena vrata z okovjem, zvonove in urni mehanizem.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Celovita poslikava notranjščine, ki jo je med leti 1898 in 1901 izvršil goriški slikar in restavrator Clemente del Neri sodi med obsežnejša in kvalitetnejša dela mojstra, ki je v obdobju med 1889 in 1942 poslikal preko 100 cerkva na Goriškem.
<p>Varovane sestavine:</p>	<p>Spomenik se razglasi z namenom, da se zagotovita njegov nadaljnji obstoj in celovitost ter ohranijo naslednje varovane sestavine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavba v celoti s tlorisnim in višinskim gabaritom, konstrukcijsko zasnovo in gradivom, strešno konstrukcijo, kritino, arhitekturnimi členi, kompozicijo fasade, gradivom, barvo in strukturo fasade, likovnimi prvini in fasadnimi detajli, stavbnim pohištvom in poslikavami, vključno s prvotnimi ometi in morebitnim še neodkritimi poslikavami. - Notranjščina cerkve s funkcionalno zasnovo in oblikovanostjo, vključno z načinom obdelave prostorov in materiali, štukaturami, prvotnimi ometi, poslikavo Del Nerija in morebitnim še neodkritimi poslikavami. - Od opreme se varuje: baročna intarzirana zakristijska omara, baročni umivalnik iz črnega marmorja v zakristiji, kamniti kropilniki, Božji grob, 5 oltarjev s slikami in kipi, krstni kamen v prezbiteriju, obhajilna miza, kustodijska omarica v steni prezbiterija, procesijska omara s kipom Device Marije z Detetom, ambon in daritveni oltar, križev pot iz leta 1928, prižnica, medeninast lesteneč v ladji, lesene baročne rezljane klopi v ladji, lesena baročna rezljana korna klop pod pevskim korom, spovednici, niša krstnega kamna s kovano ograjo, baročno razpelo s Križanim, orgelska omara, zvonovi in urni mehanizem. - Varujejo se arheološke plasti v cerkvi in ožji okolici. - Varuje se javni prostor neposredno ob cerkvi na J strani in vzpostavljena povezava s spodnjim platojem oziroma naseljem.
<p>Opis vplivnega območja:</p>	<p>Zaradi zagotavljanja prostorske celovitosti se spomeniku določi vplivno območje, ki obsega nepremičnine: parcele št.: 117/2, 118, 119/1, 119/2, 121/2, 123/1, 123/2, 123/3, 3545/5, 3545/6, 3545/8, 3545/9, 3545/11, 3545/13, 3545/14, 3545/15, 3545/24, 3545/37 (del), k.o. Komen.</p>

Opis varstvenega režima za vplivno območje:	<p>Za vplivno območje spomenika velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znotraj vplivnega območja niso dovoljeni posegi, ki bi degradirali veduto na sakralni objekt, - ohranja se urbanost prostora, z dostopnostjo in ustreznimi programi in ureditvami, - morebitni predvideni objekti na spodnjem platoju ne smejo posegati v veduto sakralnega objekta, - plato na J delu objekta mora ohranjati javni značaj, pomembna je razglednost in odprtost, večje zasaditve niso dovoljene, - na S delu objekta so dovoljene ureditve, ki pomenijo urejanje prostora v luči sakralne funkcije, - pri urejanju širšega območja naselja je potrebno ponovno vzpostaviti obstoječo dostopno pot iz spodnjega platoja, in celostno urediti širši prostor, - ni dovoljeno postavljati objektov začasnega značaja, - ni dovoljeno postavljati reklamnih panojev, - ni dovoljeno umeščati nadzemne infrastrukture in podobnega.
---	---

EŠD	4044
Ime enote:	Škrbina – Cerkev sv. Antona Puščavnika
Lokacija:	Spomenik obsega nepremičnine: parcela št. *1, k.o. Škrbina, stavba št. 241, k.o. Škrbina.
Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev:	<p>Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik, so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Impozanten, netipičen, sakralni objekt je lociran na robno območje naselja v neposredni bližini s suhozidom ograjenimi njivami. - Od starejše stavbe, ki se v virih prvič omenja 1570, je verjetno ohranjena v zahodni steni ladje delno zazidana zvončnica, zvonik z zahodnim delom cerkve je nastal v 17. stoletju, preostanek stavbe pa je bil v neoromanskem slogu zgrajen med leti 1862-1863. - Neoromanska cerkev s centralnim tlorisom v obliki grškega križa predstavlja na Krasu izjemo, saj oblikovno povsem odstopa od splošno razširjenega tipa podolžne ladje s poligonalno zaključenim prezbiterijem. Izvirnost arhitekture v širšem območju se kaže tudi v slogovni usmeritvi, saj se cerkve zidane v neoromanskem slogu na Krasu pojavljajo šele po prvi svetovni vojni. - Cerkev ima ohranjeno kvalitetno baročno, poznobaročno in mlajšo opremo: zakristijsko omaro iz leta 1749, klasicistično klop z visokim naslonom, sliko sv. Lucije iz leta 1852, sliko Krščanske kreposti, leseno procesijsko razpelo, kovinski procesijski križ, glavni baročni oltar sv. Antona Puščavnika s sliko iz začetka 17. stoletja, lesena kipa sv. Katarine Aleksandrijske in sv. Martina, del nekdanjega tabernaklja vzdani v steno prezbiterija, krstni kamen s sliko Krsta v Jordanu, kamnita baročna stranska oltarja z novejšima kipoma Srca Jezusovega in Rožnovenske Matere Božje, steklen lesteneč, spovednici, klopi, misijonski križ, kamnite kropilnike pod korom, kamnito napisno ploščo o posvetitvi cerkve leta 1865, orgle, urni mehanizem in zvon.

Varovane sestavine:	<p>Spomenik se razglasi z namenom, da se zagotovita njegov nadaljnji obstoj in celovitost ter ohranijo naslednje varovane sestavine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavba v celoti s tlorisnim in višinskim gabaritom, konstrukcijsko zasnovo in gradivom, strešno konstrukcijo, kritino, arhitekturnimi členi, kompozicijo fasade, gradivom, barvo in strukturo fasade, likovnimi prvini in fasadnimi detajli, stavbnim pohištvo in poslikavami, vključno s prvotnimi ometi in morebitnim še neodkritimi poslikavami. - Notranjščina cerkve s funkcionalno zasnovo in oblikovanostjo, vključno z načinom obdelave prostorov in materiali, štukaturami, prvotnimi ometi, poslikavo in morebitnim še neodkritimi poslikavami. - Od opreme se varuje: zakristijska omara, klasicistična klop z visokim naslonom, slika sv. Lucije, slika Krščanske kreposti, leseno procesijsko razpelo, kovinski procesijski križ, glavni baročni oltar sv. Antona Puščavnika s sliko iz začetka 17. stoletja, lesena kipa sv. Katarine Aleksandrijske in sv. Martina, del nekdanjega tabernaklja vzdani v steno prezbiterija, krstni kamen s sliko Krsta v Jordanu, kamnita baročna stranska oltarja s kipi, steklen lesteneč, spovednici, klopi, misijonski križ, kamniti kropilnike pod korom, kamnita napisna plošča o posvetitvi cerkve leta 1865, orgle, urni mehanizem in zvon. - Varujejo se arheološke plasti v cerkvi in ožji okolici. Varuje se kulturna krajina v neposredni bližini.
Opis vplivnega območja:	Zaradi zagotavljanja prostorske celovitosti se spomeniku določi vplivno območje, ki obsega nepremičnine: parcele št.: 1/1, 1/2, *5, *6, *7, *16/1, *16/2, *16/3, *21, *25, *27, *29, *30, 1194, 1196/1, 1196/3, 1197, 1198, 1199/1, 1199/2, 1200, 1629/18 (severovzhodni del), 2042, 2043 (severni del), k.o. Škrbina.
Opis varstvenega režima za vplivno območje:	<p>Za vplivno območje spomenika velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znotraj vplivnega območja niso dovoljeni posegi, ki bi degradirali veduto na sakralni objekt, - ohranja se dominantnost objekta, - ohranja se obstoječe gabarite stanovanjskih objektov, ki obkrožajo cerkev, - ohranja se kulturna krajina z ohranjenimi posameznimi elementi, vzdržuje se kmetijska raba, - ni dovoljeno postavljati objektov začasnega značaja, - ni dovoljeno postavljati reklamnih panojev, - ni dovoljeno umeščati nadzemne infrastrukture in podobnega, - znotraj vplivnega območja so možne ureditve, ki pomenijo urejanje prostora v luči sakralne funkcije in drugih javnih rab za naselje.

EŠD	3572
Ime enote:	Kodreti – Cerkev sv. Katarine
Lokacija:	Spomenik obsega nepremičnine: parcele št. 1617/3, 1617/2 (severni vrh), k.o. Kodreti, stavba št. 32, k.o. Kodreti.
Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev:	Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik, so:

	<ul style="list-style-type: none"> - Cerkev z župniščem je umeščena na dvignjen platjo ob dostopu v vas, med poselitvijo in njivsko kulturno krajino. - Cerkev, ki je bila na tem mestu zgrajena med leti 1842-1844, podaljšana in predelana pa konec 19. stoletja, ko je bil zgrajen tudi zvonik, je kljub številnim obnovam ohranila avtentično arhitekturno in oblikovno podobo. - Mogočen 27 metrov visok zvonik cerkve sv. Katarine spada med kvalitetnejša dela zidarskega mojstra Mihaela Blažka iz Lokavca, ki je v zadnji tretjini 19. stoletja izvedel mnoge predelave in pozidave cerkva in predvsem zvonikov, med katerimi z značilno kamnito zvonasto kapo izstopajo zvoniki cerkva v Kodretih, Kazljah in Štjaku. - Cerkev hrani nekaj kvalitetnejše opreme iz obdobja od 2. polovice 19. stoletja do časa med vojnama, ohranjena pa je tudi sočasna poslikava.
Varovane sestavine:	<p>Spomenik se razglasi z namenom, da se zagotovita njegov nadaljnji obstoj in celovitost ter ohranijo naslednje varovane sestavine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavba v celoti s tlorisnim in višinskim gabaritom, konstrukcijsko zasnovo in gradivom, strešno konstrukcijo, kritino, arhitekturnimi členi, gradivom, barvo in strukturo fasade, likovnimi prvinami in fasadnimi detajli, stavbnim pohištvom in poslikavami. - Notranjščina cerkve s funkcionalno zasnovo in oblikovanostjo, vključno z načinom obdelave prostorov in materiali, štukaturami, prvotnimi ometi, poslikavo in morebitnim še neodkritimi poslikavami. - Od opreme se varuje: 3 oltarje s slikami in kipi, krstni kamen, nekdanjo obhajilno mizo, svetila, procesijsko razpelo, kamnite kropilnike, kamnit umivalnik v zakristiji, urni mehanizem in zvonove. - Varujejo se arheološke plasti v cerkvi in ožji okolici. - Varuje se veduta na objekt ob vstopu v vas.
Opis vplivnega območja:	Zaradi zagotavljanja prostorske celovitosti se spomeniku določi vplivno območje, ki obsega nepremičnine: parcele št.: 1615 (severni del), 1616/1 (severni del), 1616/2, 1617/2, 1617/4, 1617/5, 1618 (severni del), 1628, 1630/1, 1630/2, 1633, 1634, 1635, 1833/1 (severni del), k.o. Kodreti.
Opis varstvenega režima za vplivno območje:	Za vplivno območje spomenika velja varstveni režim, ki določa: <ul style="list-style-type: none"> - znotraj vplivnega območja niso dovoljeni posegi, ki bi degradirali veduto na sakralni objekt, - ohranja se kulturna krajina zato ni dovoljeno zaraščanje kulturne krajine, - ni dovoljeno postavljati objektov začasnega značaja, - ni dovoljeno postavljati reklamnih panojev, - ni dovoljeno umeščati nadzemne infrastrukture in podobnega, - znotraj vplivnega območja so možne ureditve, ki pomenijo urejanje prostora v luči sakralne funkcije.

EŠD	3645
Ime enote:	Gabrovica pri Komnu – Cerkev sv. Petra
Lokacija:	Spomenik obsega nepremičnine: parcele št. 101/1, 101/2, k.o. Gabrovica, stavba št. 288, 226, k.o. Gabrovica.

<p>Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev:</p>	<p>Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik, so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zaradi svoje monumentalnosti in izpostavljenosti objekt dominira v prostoru. Novejša pozidava se sicer približuje cerkvi, a cezura še vedno obstaja, kar vzdržuje historični prostorski kontekst. - Cerkev se v virih prvič omenja 1570, vendar je današnja stavba v osnovi iz 17. stoletja. Številne letnice, vklesane na razne arhitekturne člene in opremo, dokaj jasno determinirajo starost in razvoj objekta, od leta 1732 pozidanega zvonika, do predelav in povečav med leti 1780-1782. - Cerkev ima ohranjeno prvotno kamnito streho na prezbiteriju, ki predstavlja izjemen arhitekturni element. - Oblikovanost notranjščine cerkve kot široke, z zrcalnim stropom s sosvodnicami krite dvorane, ki jih členijo plitve, na zunaj neizstopajoče niše, med katerimi stojijo plitvi pilastri z jonskimi kapiteli, je povzet po notranjščini bližnje romarske Marijine cerkve v Obršljanu pri Komnu. Tip sakralnega prostora, sicer značilen za slog beneškega poznobaročnega klasicizma, ki se je razširil na območju nekdanje Goriške škofije po drugi polovici 18. stoletja, kasneje pa po vsem Krasu, Posočju in Vipavski dolini ter vztrajal do konca 19. stoletja, je razvil Giorgio Massari, na Goriškem pa ga je razširil arhitekt Michele Bon s svojo delavnico. - Cerkev ima ohranjeno sicer močno preslikano poslikavo notranjščine in kvalitetno poznobaročno in novejšo opremo: intarzirano zakristijsko omaro s klečalnikoma, kamnit umivalnik z vklesano letnico 1620 v zakristiji, poznobaročni veliki oltar sv. Petra, kamnito kustodijsko omarico v steni prezbiterija, stranska kamnita poznobaročna oltarja v pilastrskih nišah ladje, procesijsko razpelo in misijonski križ, leseno spovednico, klopi, nišo za krstni kamen s poslikavo Krst v Jordanu na steni pod korom, veliki lesteneč v ladji, kamnita kropilnika na slopih pod korom, križev pot Toneta Kralja, sliko sv. Petra v prezbiteriju, orgle na koru in urni mehanizem v zvoniku
<p>Varovane sestavine:</p>	<p>Spomenik se razglasi z namenom, da se zagotovita njegov nadaljnji obstoj in celovitost ter ohranijo naslednje varovane sestavine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavba v celoti s tlorisnim in višinskim gabaritom, konstrukcijsko zasnovo in gradivom, strešno konstrukcijo, kritino, arhitekturnimi členi, kompozicijo fasade, gradivom, barvo in strukturo fasade, likovnimi prvini in fasadnimi detajli, stavbnim pohištvom in poslikavami, vključno s prvotnimi ometi in morebitnim še neodkritimi poslikavami. - Notranjščina cerkve s funkcionalno zasnovo in oblikovanostjo, vključno z načinom obdelave prostorov in materiali, štukaturami, prvotnimi ometi, poslikavo in morebitnim še neodkritimi poslikavami. - Od opreme se varuje: intarzirana zakristijska omara s klečalnikoma, kamnit umivalnik v zakristiji, 3 oltarji s slikami in kipi, kamnita kustodijska omarica v steni prezbiterija, procesijsko razpelo, misijonski križ, spovednica, klopi, krstni kamen s poslikavo, veliki lesteneč v ladji, kamnita kropilnika, Kraljev križev pot, slika sv. Petra v prezbiteriju, orgle, urni mehanizem.

	<ul style="list-style-type: none"> - Varujejo se arheološke plasti v cerkvi in ožji okolici. - Varuje se zasnova pokopališča, zlasti zatravljene komunikacije, lokacijo križa, mrliško vežico in mejni zid.
Opis vplivnega območja:	Zaradi zagotavljanja prostorske celovitosti se spomeniku določi vplivno območje, ki obsega nepremičnine: parcele št.: 88/2, 91/2, 92/1, 92/2, 93/2, 96, 97, 99/1, 99/2, 100/1, 100/2, 100/3, 119/ (del severno od cerkve), 1687/5, 1687/22 (vzhodni del), 1687/26 (južni del mimo cerkve), 1687/28 (severni del), k.o. Gabrovica.
Opis varstvenega režima za vplivno območje:	<p>Za vplivno območje spomenika velja varstveni režim, ki določa:</p> <ul style="list-style-type: none"> - znotraj vplivnega območja niso dovoljeni posegi, ki bi degradirali veduto na sakralni objekt, - ohranja se kulturna krajina zato na območju ni dovoljeno zaraščanje, - ohranja se prostorska cezura med naseljem in sakralnim objektom, - ni dovoljeno postavljati objektov začasnega značaja, - ni dovoljeno postavljati reklamnih panojev, - ni dovoljeno umeščati nadzemne infrastrukture in podobnega, - znotraj vplivnega območja so možne ureditve, ki pomenijo urejanje prostora v luči sakralne funkcije.

EŠD	3765
Ime enote:	Ivanji Grad – Cerkev Najdenja sv. Križa
Lokacija:	Spomenik obsega nepremičnine: parcele št. 17/2, 18, 22/2, 23/2, 23/3, k.o. Ivanji Grad, stavba št. 92, k.o. Ivanji Grad.
Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev:	<p>Vrednote, ki utemeljujejo razglasitev za spomenik, so:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Cerkev s pokopališčem je umeščena na nekoliko dvignjenem platoju nad cesto, oddaljena od poselitve. Znotraj vinogradniške krajine na robu gozda dominira v prostoru. - Cerkev se v virih prvič omenja 1570, ohranjenih je več gotških elementov, ki so vzdani v stavbo oz. se nahajajo v njeni neposredni bližini, vendar ni jasno ali so bili ti deli preneseni z druge lokacije ali pa je tudi sedanja cerkev v osnovi že gotška. Zagotovo je na tem mestu že stala cerkev leta 1821. - Oblikovanost notranjščine s pilastrsko členitvijo sten, pilastrskimi nišami za stranske oltarje, profiliranim vencem in s štukaturnimi okvirji okrašenim stropom, kaže vpliv beneškega poznobaročnega klasicizma, kot ga vidimo tudi v Komnu, le da v bolj poenostavljeni, skromnejši obliki. - Na stropu prezbiterija je ohranjena poslikava Clementa del Nerija iz leta 1904. Pod beleži na stenah se na več mestih kažejo deli dekorativne poslikave, ki je verjetno sočasna z Del Nerijevo. - V cerkvi stojijo trije baročni oltarji stebnega tipa in nekaj druge kvalitetnejše opreme.
Varovane sestavine:	<p>Spomenik se razglasi z namenom, da se zagotovita njegov nadaljnji obstoj in celovitost ter ohranijo naslednje varovane sestavine:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stavba v celoti s tlorisnim in višinskim gabaritom, konstrukcijsko zasnovo in gradivom, strešno konstrukcijo, kritino, arhitekturnimi členi, kompozicijo fasade, gradivom,

	<p>barvo in strukturo fasade, likovnimi prvinami in fasadnimi detajli, stavbnim pohištvo in poslikavami, vključno s prvotnimi ometi in morebitnim še neodkritimi poslikavami.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Notranjščina cerkve s funkcionalno zasnovo in oblikovanostjo, vključno z načinom obdelave prostorov in materiali, štukaturami, prvotnimi ometi, poslikavo in morebitnim še neodkritimi poslikavami. - Od opreme se varuje: 3 oltarje s slikami in kipi, procesijsko razpelo, klopi, kamnita kropilnika. - Varujejo se arheološke plasti v cerkvi in ožji okolici. - Varuje se pokopališče kot sestavni del celote, križ, oblikovanost zidu z vogalnimi obeliski in kamnitim portonom.
Opis vplivnega območja:	Zaradi zagotavljanja prostorske celovitosti se spomeniku določijo vplivna območja, ki obsega nepremičnine: parcele št.: 16, 17/1, 22/1, 23/1, 26, 29, 30/1, 30/2, 30/4, 30/5, 36, 38, 41, 42, 51/1, 471/2, 472, 473, 475/3, 475/4, 475/5, 1244 (vzhodni del), k.o. Ivanji Grad.
Opis varstvenega režima za vplivno območje:	Za vplivno območje spomenika velja varstveni režim, ki določa: <ul style="list-style-type: none"> - znotraj vplivnega območja niso dovoljeni posegi, ki bi degradirali veduto na sakralni objekt, - ohranja se struktura kulturne krajine, zato ni dovoljeno zaraščanje kulturne krajine, - ni dovoljeno postavljati objektov začasnega značaja, - ni dovoljeno postavljati reklamnih panojev, - ni dovoljeno umeščati nadzemne infrastrukture in podobnega, - znotraj vplivnega območja so možne ureditve, ki pomenijo urejanje prostora v luči sakralne funkcije.

2. člen

Za spomenike velja splošni varstveni režim, ki določa:

- celostno ohranjanje varovanih sestavin spomenika s tlorisnim in višinskim gabaritom, konstrukcijsko zasnovo in gradivom, strešno konstrukcijo, kritino, arhitekturnimi členi, kompozicijo fasade, gradivom, barvo in strukturo fasade, likovnimi prvinami in fasadnimi detajli, stavbnim pohištvo in poslikavami, vključno s prvotnimi ometi in morebitnimi še neodkritimi poslikavami,
- celostno ohranjanje notranjščine cerkve s funkcionalno zasnovo in oblikovanostjo, vključno z načinom obdelave prostorov in materiali, štukaturami, prvotnimi ometi, poslikavo in morebitnimi še neodkritimi poslikavami,
- prepoved spreminjanja varovanih sestavin spomenika; v primeru okrnitve spomenika ali njegovega varovanega dela je treba zagotoviti povrnitev v prvotno stanje na stroške povzročitelja,
- prepoved premeščanja spomenika ali njegovih delov, razen če je premestitev nujna zaradi fizične zaščite delov spomenika,
- ohranjanje vedut na spomenik in iz spomenika na okolico,
- prepoved gradnje ali postavljanja trajnih ali začasnih objektov na ali ob cerkvi, vključno z nadzemno in podzemno infrastrukturo ter nosilci reklam ali drugih oznak, razen kadar so ti nujni za učinkovito ohranjanje in predstavitev ter delovanje dediščine,
- zagotavljanje dostopa javnosti v obsegu, ki ne ogroža varovanja spomenika, namembnosti in pravic lastnika,
- označitev spomenika s predpisano oznako, ki ne krni likovne podobe ali posameznih delov kulturnega spomenika,
- redno in strokovno vzdrževanje ter obnavljanje izvornih sestavin in celotne arhitekture,

- morebitno osvetljevanje mora biti racionalno ter okolju in spomeniku prijazno,
- predhodno izdelavo konservatorskega načrta za večje posege v spomenik ali njegovo celovito prenavo,
- ob posegih v tlake cerkve, pod obstoječe temelje ter ob posegih v zemljinu v neposredni okolici cerkve je potrebno opraviti arheološke raziskave, s katerimi se natančneje določijo ukrepi varstva ali arheološke ostaline nadzorovano odstranijo. Arheološke raziskave obsegajo tudi poizkopavalno obdelavo arhiva arheološkega najdišča,
- v primeru izjemnega odkritja, predvsem ostankov grajenih struktur, je potrebno ostaline ohraniti ali prezentirati na mestu odkritja.

3. člen

Za notranjo opremo velja splošni varstveni režim, ki določa:

- ohranjanje notranje opreme v celoti, v njeni funkciji, izvornosti in neokrnjenosti (v barvi, legi, materiali, obliki, strukturi, velikosti),
- dovoljeno je strokovno nadzorovano konserviranje – restavriranje izvornih sestavin z rekonstrukcijo avtentične podobe opreme,
- izjemoma so dovoljena začasna premeščanja za razstave in druge promocije, vendar le po muzealskih standardih in s soglasjem pristojnih strokovnih služb.

4. člen

Lastnik spomenika morajo v sorazmerju s svojimi zmožnostmi javnosti omogočiti dostopnost spomenika in njegovo predstavljanje. Javni dostop ne sme ogrozati spomenika in posameznih spomeniških vrednot, zlasti ne njegove osnovne namembnosti.

5. člen

Za vse posege v spomenik in v njegovo vplivno območje, razen če zakon ne določa drugače, je treba predhodno pridobiti kulturnovarstvene pogoje in kulturnovarstveno soglasje zavoda.

6. člen

Nadzor nad izvajanjem odloka opravlja inšpektorat, pristojen za področje kulturne dediščine.

7. člen

Pristojno sodišče po uradni dolžnosti zaznamuje v zemljiški knjigi status kulturnega spomenika na nepremičninah, navedenih v 1. členu tega odloka.

Status vplivnega območja se v zemljiški knjigi ne zaznamuje.

8. člen

Ta odlok začne veljati naslednji dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

Številka:
Datum:

Župan Občine Komen
mag. Erik Modic

Občina Komen
Občinski svet
Komen 86
6223 Komen

Številka:

Datum:

Na podlagi 16. člena Statuta Občine Komen (Ur. l. RS 80/09, 39/14, 39/16) je Občinski svet Občine Komen na svoji ____ . redni seji, dne ____ sprejel naslednji

SKLEP

1.

Sprejme se Odlok o razglasitvi kulturnih spomenikov lokalnega pomena na območju Občine Komen v prvi obravnavi.

2.

Ta sklep velja takoj.

mag. Erik Modic
župan